

Danmark med nye øjne

Gitte Engholm, Nationalmuseet

Projektleder CULINN

Published 2019

© This work is licensed under a Creative Commons Agreement between **Center for Kunst & Interkultur** and **CULINN**

Supported by

Created and managed by

In partnership with

I efteråret 2018 gennemførte CULINN et samarbejde med et hold kursister fra FIF uddannelsen på UCC, nu KP. FIF står for Forberedelse for flygtninge og indvandrere og er et etårigt kursus, der skal forberede flygtninge og nyankomne indvandrere til at søge optagelse på en dansk læreruddannelse. Inden for FIF uddannelsens kerneområde 3: Kultur og samfundsforhold udviklede vi en rundvisning med titlen Danmark med nye øjne. Udgangspunktet for rundvisningen var kursisters møde med Danmark forhold ved det danske samfund de havde undret sig over og bemærket. Vi udvalgte derefter genstande i udstillingen Danmarks historier på Nationalmuseet og foretog en historisk perspektivering, der viste udviklingen gennem ca. 200 år frem til det samfund med de karakteristika, som kursisterne møder i deres dagligdag.

MÅL

Målet med samarbejdet var at inddrage kursisterne i processen med at udvikle en rundvisning, der opsummerede nye borgeres møde med Danmark og ikke alene museets eget valg af karakteristika. Museet har en stor viden om genstandene og de historiske perioder genstandene stammer fra, men hvilke forhold ved samfundet man som ny borger undres over kan kun kursisterne pege på og de ville dermed kunne gøre opmærksom på forhold, som herboende danskere ville tage for givet og ikke tillægge særlig betydning, men snarere tage for givet og som en norm for samfundet. Deres fortolkning af genstanden bliver på den måde en ny stemme, der føler sig til de mange stemmer, der fortæller Danmarks kulturhistorie.

Personen, der skal ansættes som rundviser skal have en flerkulturel baggrund og kun have boet i Danmark i helst maks. 5 år, så mødet med Danmark stadig står klart i vedkommendes erindring. Det er tanken, at rundvisningen både fokuserer på historisk viden om træk ved det danske samfund og skaber rum for en fælles refleksion om det at møde det danske samfund som nyttilkommen.

På et mere overordnet plan har projektet haft et medborgerskabsperspektiv, der er omdrejningspunktet for CULINN projektet, men også skulle opfylde undervisningskravene til faget Kultur og samfundsforhold på FIF uddannelsen. Der arbejdes inden for kerneområdet med samfunds- og kulturinstitutioner, magt- og interesseforhold, demokrati og minoriteter, rettigheder og pligter, velfærdssamfundet, kulturteorier og økonomi. Holdet havde blandt andet læst tekster af Ove Korsgaard om hvad det vil sige at være et folk og hvordan forskellige kulturteorier gennem tiden har defineret fænomenet folk forskelligt

Det har siden vist sig, at herboende danskere, blandt andet det hold af lærerstuderende, der var gæster på den første prøverundvisning fandt det interessant og tankevækkende at blive præsenteret for træk ved samfundet, de ikke havde været opmærksomme på, var typiske danske. Vi har derfor en formodning om, at rundvisningen både vil kunne

MÅLGRUPPER

Lokal målgruppe

Rundvisningen vil blive udbudt til grupper af nyankomne (i kirkernes integrationsråd, hold af elever fra AVU uddannelsernes Dansk som andet sprog, spejdernes integrationsgrupper m.fl.), men også hold af lærerstuderende, som led i faget KLM. Vi påtænker desuden at tilbyde danske firmaer og andre besøgende grupper rundvisningen.

Regional målgruppe

Danske kultur og uddannelsesinstitutioner, firmaer m.v.

Deltagende institutioner / kunstnere m.fl.

FIF hold 2018, på KP

Bevillingsgivere

Innovationsfonden

Proces

I nedenstående plan ses en oversigt over holdets efterårs plan for kerneområdet Kultur og Samfund, som Lakshmi Sigurdsson havde sammensat. På museet arbejdede kursisterne i 6 studiegrupper med at vælge hver 2 temaer, de fandt særligt interessante ved deres møde med Danmark. Museets museumsinspektør og seniorforsker valgte derefter genstande i udstillingen Danmarks historier på Nationalmuseet, som kunne perspektivere de temaer kursisterne havde valgt. Næste gang de kom på museet gik vi på opdagelse i udstillingerne, kigge på de genstande der relaterede til forskellige studiegrupper temaer.

Herefter skrev kursisterne som hjemmeopgave tekster til rundvisningen. De havde forinden fået en manual (Meet the danes) som museet havde udvikle til turister ligeledes om Danmark og karakteristiske træk ved Danmark. Andreas Tolstrup, der oplærer museets rundvisere, gav en introduktion til vigtige forhold man som rundviser skal være opmærksom på og til, hvordan man styrker en rundvisnings narrative virkekraft.

Jeg sammenskrev derefter en rundvisnings manual med en introtekst og overgange mellem genstandsstoppene. Studiegrupperne fik deres tekster og på premieredagen, stod kursisterne opstillet ved "deres genstande" og det inviterede hold af lærerstuderende gik rundt fra stop til stop.

Kursisterne har efterfølgende skrevet studieopgaver om deltagelsen i forløbet og reflekteret over både processen og indholdet af rundvisningen i forhold til det begrebsapparat, de havde lært på studiet gennem læsning af tekster om bl.a. medborgerskab, folk og demokrati.

Forløb på KP, Kerneområde 3: Kultur og samfundsforhold. Tema: Kultur, religion og medborgerskab
Underviser Lakshmi Sigurdsson Efterår 2018: 7 x 4 lektioner – i alt 28 lektioner (+ forår 2019)

1. lektion:

Hvad er kultur?

Jeres egen forståelse af kultur

Kultur som begreb og interkulturel kommunikation

Hvad er dansk kultur? Hvad forbinder I med Danmark? Hvad har I undret jer mest over, da I først kom?

2. lektion:

Læs manual til omvisning på museet – tænk over de temaer, som er lagt ind. 2 stop til hver gruppe, som de nærlæser og diskuterer inden undervisning + sproglig stilladsering til det hele.

3. lektion:

På KP - Medborgerskab og folk: Vi forbinder temaer i teksten til omvisningen på Nationalmuseet. På baggrund af Kap. 1 i bogen Folk: 'Kampen om folket' (s. 6-14)

4. Lektion:

På museet - Brainstorm i grupper på alternativ omvisning og Gitte Engholm som vejleder på gruppernes valg. Derefter ud i udstillingen 'Danmark nyere tid' og finde genstande/ stop. Læs kap. 2 i Folk: 'Da folket fik hovedrollen' (s. 15-27).

5. lektion:

Fordybelse i de genstande/ stop, grupperne har valgt – hver gruppe skriver om to genstande/ stop til manualer. Læs. 'Demokrati og medborgerskab' fra Medborgerskab på Spil (på AB)

6. lektion:

Omvisning på museet: Vi inviterer de andre undervisere fra FIF med på omvisning. Hver studiegruppe har ansvar for to stop, hvor I fortæller med støtte i den nye manual. Forberede omvisning – hver gruppe finpudser tekster og øver sig i det, de skal sige ved deres to stop på omvisningen.

Litteratur:

Folk af Ove Korsgaard, udgivet i serien Tænkepauser fra Aarhus Universitet

Læs tekster af Iben Jensen fra Grundbog i kulturforståelse (på AB) om kultur og Interkulturel kommunikation

Find og se video med Ove Korsgaard: <https://www.youtube.com/watch?v=GDdorZqp9Gk>

Udfordringer

Tiden var en udfordring og ud fra et ideal om at inddrage kursisterne i processen, var det en udfordring at de naturligt nok ikke kunne have en tilstrækkelig viden om museets udstillinger til selv at kunne foretage valget af genstande og den historiske perspektivering. Det kunne være interessant at teste om det havde kunnet lade sig gøre. Det betød imidlertid, at museumsinspektøren kom til at overtage den del af processen.

Næste udfordring bliver om kursisternes kundskaber i dansk er gode nok til at de kan udfylde jobbet som rundviser.

Forløbet blev udviklet sammen med et hold studerende, der stilede mod at søge optagelse på en læreruddannelse og dermed på lidt længere sigt at blive skolelærere. Forløbet skulle derfor også give de studerende indtryk af, hvordan de didaktisk kunne bruge museer i deres undervisning i den danske folkeskole. Men det lange tidsforløb ville uden tvivl blive en barriere, hvis de som fremtidige skolelærere skulle ønske at gennemføre et tilsvarende forløb med deres skoleklasse. Det ville i så fald kun være muligt, hvis læreren selv kunne tage ansvar for alle trin i udviklingsforløbet. Det ville være økonomisk ikke kunne gennemføres indenfor folkeskolen sparsomme midler til ekskursioner og samarbejder med eksterne læringsmiljøer.

Resultater

En rundvisning med titlen Danmark med nye øjne.

Erfaringsdeling

Læs artiklen: *Danmark med nye øjne* af Gitte Engholm og Lakshmi Sigurdsson i Tilde. Nordisk billedpædagogisk tidsskrift/ 2019-20, Umeå Universitet.

Kontakt og links

Museumsinspektør og projektleder for CULINN, ph.d. Gitte Engholm, gitte.engholm@natmus.dk
Lektor på KP, cand.mag. og master i citizenship education Lakshmi Sigurdsson LAS@kp.dk
Museumsinspektør, Nationalmuseet Andreas Tolstrup, Andreas.Tolstrup@natmus.dk

Denne CULTURE MONITOR er produceret i forbindelse med projektet CULINN i 2019

Realiseret med støtte fra
INNOVATIONSFONDEN

